

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt vissa andra förmånslagar

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet ber om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt vissa andra förmånslagar.

I propositionen föreslås det ändringar i folkpensionslagen, lagen om garantipension, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om handikappförmåner, sjukförsäkringslagen och lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt propositionen höjs den nedre åldersgränsen för folkpension, garantipension, sjukdagpenning och Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenningförmåner från 16 år till 18 år. Förmånerna enligt lagen om handikappförmåner föreslås ändras så att handikappbidrag i fortsättningen betalas som handikappbidrag för barn till personer under 18 år och som handikappbidrag för vuxna till personer som fyllt 18 år. Den nedre åldersgränsen för vårdbidrag för pensionstagare höjs på motsvarande sätt till 18 år. Personer som får handikappförmåner kommer således i fortsättningen att omfattas av förmåner avsedda för vuxna vid 18 års ålder i stället för som nu vid 16 års ålder. Dessutom föreslås att möjligheten att bevilja arbetslöshetsförmån för arbetssökande under 18 år som har avbrutit fullgörandet av sin läroplikt på det sätt som föreskrivs i 7 § § i läropliktslagen (1214/2020) stryks ur 3 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

På så sätt kommer den nedre åldersgränsen för folkpension, garantipension, sjukdagpenning och Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenningförmåner att motsvara den tidpunkt då läroplikten för unga enligt läropliktslagen senast upphör. Även föräldrarnas underhållsskyldighet fortsätter denna tid.

Dessutom föreslås det vissa tekniska ändringar i folkpensionslagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagändringarna avses träda i kraft den 1 januari 2025. Ändringarna i lagen om handikappförmåner avses dock träda i kraft den 1 januari 2027.

I fråga om folkpension, garantipension, sjukdagpenning och Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenningförmåner tillämpas ändringarna med stöd av övergångsbestämmelserna på dem som är födda 2009 eller därefter. I fråga om arbetslöshetsförmåner tillämpas ändringen på dem som är födda 2008 eller därefter. Utbetalningen av de handikappförmåner som redan betalas ut fortsätter fram till nästa lagenliga justering eller tills förmånen enligt lag upphör. Ändringarna påverkar således inte förmåner som redan beviljats.

Bakgrund

Propositionen baserar sig till centrala delar på planen för de offentliga finanserna för 2025–2028.

Propositionen bidrar också till att genomföra regeringsprogrammets omnämmande om att eventuella överlappningar i den yrkesinriktade rehabiliteringen på grund av förlängningen av läroplikten ska avskaffas.

Målsättningar

De föreslagna ändringarna har uppskattats minska utgifterna inom de offentliga finanserna med sammanlagt cirka 48,5 miljoner euro per år från och med 2027.

Ett ytterligare syfte med propositionen är att förtydliga förmånssystemet och göra det mer konsekvent.

De föreslagna ändringarna i åldersgränserna kan dessutom underlätta beredningen av det allmänna stöd som ställts som mål i regeringsprogrammet.

Svarsanvisningar för mottagare

Utlåtanden som lämnas in är offentliga och de publiceras inom denna internetjänst (lausuntopalvelu.fi) och på lagstiftningsprojektets nätsida i statsrådets elektroniska tjänst för projektinformation (Hankeikkuna).

Utlåtanden som mottas tas i beaktande vid den fortsatta beredningen av regeringens proposition.

Vi ber er vänligen helst lämna in era utlåtanden via denna tjänst (via lausuntopalvelu.fi).

Utlåtandet kan dock även lämnas till social- och hälsovårdsministeriets registratorskontor (kirjaamo.stm@gov.fi). I detta fall, eller om utlåtandet sänds per post, ber vi er vänligen i samband med meddelandet ange ärendenummer VN/16819/2024 och projektets nummer STM081:00/2024.

Per post kan utlåtanden sändas till adressen: Social- och hälsovårdsministeriet, PB 33, 00023 STATSRÅDET

Ministerier som använder VAHVA-ärendehanteringssystemet bes dock föra sitt utlåtande direkt till ärendet i fråga i VAHVA.

OBS! Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post om ni svarar via utlåtandetjänsten.

Tidtabell

Vi ber er lämna in era utlåtanden senast den 7 augusti 2024 före klockan 16.

Beredare

Mer information om begäran om utlåtande ges av:

Konsultativ tjänsteman Eva Aalto, tel. 0295 163 125, förnamn.efternamn@gov.fi (anträffbar 26.6.–28.6; 17.–24.7; 1.8-2.8 och 7.8.)

Specialsakkunnig Hanna Tervahauta, tel. 0295 163 418, förnamn.efternamn@gov.fi (anträffbar till 9.7. och 5.–7.8.)

Regeringsråd Milja Tiainen, tel. 0295 163 579, förnamn.efternamn@gov.f (anträffbar 1.7-5.7 och 5.8-7.8.)

Direktör Essi Rentola, tel. 0295 163 155, förnamn.efternamn@gov.fi (anträffbar 26.6.- 17.7.)

Länkar:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM081:00/2024> - Linkki valtioneuvoston Hankeikkunaan / Länk till statsrådets tjänst för projektinformation

Bilagor:

[HE-luonnos eräiden ikärajojen muuttamisesta 26.6.2024.docx](#) - luonnos hallituksen esitykseksi suomeksi / utkast till regeringens proposition på finska

[Huvudsakliga innehåll och paragrafer på svenska.docx](#) - huvudsakliga innehåll och paragraferna på svenska / pääasiallinen sisältö ja pykälät ruotsiksi

Sändlista:

Akava ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Eläketurvakeskus
Finanssiala FA
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Invalidiliitto ry
Kansaneläkelaitos
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämissyhdystys KUTKE ry
Kuntoutusverkosto KUVE
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun Keskusliitto
oikeusministeriö
Omaishoitajaliitto ry
Opetus- ja kulttuuriministeriö
SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
STTK ry
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry
Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry
Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomen Yrittäjät SY ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Vi ber er vänligen ta ställning till förslagen och vid behov också framföra motiveringar till era synpunkter.

Ni kan även, om ni så önskar, föra fram sådan central information som ni anser påverka bedömningen av propositionens konsekvenser.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rentola Essi
Sosiaali- ja terveysministeriö

Aalto Eva
Sosiaali- ja terveysministeriö